

til en lille Pris, fordi de nu ligge, som jeg har antydnet, næsten som værdiløs Jord, og de Mennesker, som sidde inde med disse store Jordarealer, have intet som helst Udbytte af dem. De have ingen aarlig Indtægt af disse Jorder, men de svare Udgifter deraf, nemlig den Smule Skat, som falder paa dem. Forholdet er det, at naar en Mand sælger en 10—15 Tdr. Land Hedejord, saa er hans Ejendom akkurat lige saa meget værd, som da han havde dem. Som Følge deraf vil Opdyrkningen af saadanne Jorder være en ren Gevinst for Samfundet, særlig under Hensyn til de ny Skattelove. Man kan f. Eks. ikke sætte den Mand, der har disse Jorder, højere i Ejendomsskyld, end naar han har solgt dem. Naar Jordene derimod blive opdyrkede og komme under Kultur, bliver der noget at sætte i Skat til Ejendomsskyld. Det bliver saaledes en absolut Gevinst baade for Kommunerne og for Staten.

Naar vi have tilladt os at foreslaa til Dels baade Rente- og Afdragsfrihed i 10 Aar, vil jeg minde om, at det kræver meget længere Tid at faa et Landbrug, der er oprettet paa Hede- eller Moseparcel, i Gang som selvstændigt Brug, end et selvstændigt Landbrug, man opretter paa kultiveret Jord i Henhold til Loven om Jordlodder til Landarbejdere. Forholdet er jo det, at naar en Mand køber en Hede- eller Moseparcel, maa han som Regel arbejde med saadan Jord i mindst 3, undertiden 4 Aar, inden han kan høste paa den. Foruden Indkøbsprisen, som jeg altsaa har ansat til 75—100 Kr. pr. Td. Land, kommer han til at ofre store Udgifter paa at faa denne Jord opdyrket. Den skal pløjes og harves, og der skal arbejdes meget med den, inden han kan faa den tilsaaet. Han skal købe kunstig Gødning — Staldgødning har han ikke — og han skal købe Saasæd. Alt det skal Køberen gøre, og det er i det hele meget vanskeligt for en saadan Mand at komme i Gang. Han arbejder under langt ugunstigere Forhold end den Mand, der køber kultiveret Jord. Men naar der saaledes skal gaa mindst 4 Aar, inden han kan høste paa en saadan Jord, vil det ogsaa indrømmes, at Afdragsfrihed i 5 Aar er for lidt; han maa have Afdragsfrihed i mindst 10 Aar. Og saa maa man huske paa, at samtidig med at denne Mand efterhaanden faar Jorden opdyrket, saa at han kommer til at kunne høste paa den, skal der anskaffes Besætning og Inventar, og der skal som Regel ogsaa foretages Udvidelse af Bygninger. Alt dette kræver Kapital, og

den Kapital kan Manden ikke skaffe, naar han straks skal forrente det Laan, han faar hos Staten. Manden har altsaa Brug for Penge i den Tid, han skal opdyrke Jorden, han skal have den besaaet, han skal have Besætning og Inventar, og han skal have sine Bygninger udvidede, og det er derfor vor Opfattelse, at der er fuld god Grund til at yde Laanene paa de rimelige Vilkaar, som vi her have foreslaaet.

Det vil jo ganske vist tage lang Tid at faa disse Laan afdragne, men det tager dog ikke paa langt nær samme Tid som de Laan, der ydes i Henhold til Loven om Jordlodder for Landarbejdere. I øvrigt ønsker jeg her at tilføje, at jeg tror ikke, disse Mennesker ville blive ved at staa med et saadant Laan gennem en længere Aarrække. Jeg tror, at naar disse Mennesker ere komne saa vidt med deres Landbrug, at de ere i Stand til at kunne rejse et ordentligt Kreditforeningslaan, tror jeg, de ville søge et Laan i Husmandskreditforeningen og saa tilbagebetale til Statskassen det Laan, de have faaet af Staten. Det har i alt Fald vist sig med enkelte, som have laant den Slags Penge paa min Egn, at naar de ere komne saa vidt med Opdyrkning, med at anskaffe Besætning og Inventar og med Opførelse af Bygninger, at de kunne rejse et rimeligt Kreditforeningslaan, saa tage de et saadant og tilbagebetale dermed, hvad de have laant hos Staten, saa jeg tror ikke, der er nogen særlig Fare for, at Staten ad den Vej skal komme til at udlaane urimeligt store Kapitaler og faa dem sat fast i Landbruget.

Ved dette Forslag, som vi haabe vil finde fornøden Tilslutning hos den ærede Landbrugsminister og hos det høje Ting, specielt det ærede Finansudvalg, mene vi, der opnaas noget af virkelig stor Interesse for Samfundet, idet man derved støtter Opdyrkningen af de raa Jorder, der helliges næsten værdiløse, i alt Fald uden at give Indtægt og uden at have nogen Betydning med Hensyn til Skatteansættelsen enten for Kommuner eller for Staten. Ved den her foreslaaede Bestemmelse ville vi bidrage til, at disse Jorder blev kultiverede, og at der blev oprettet en hel Mængde Landbrug der. Og med Hensyn til de Ofre, som Staten derved vil bringe, kan jeg i Grunden ikke se, at Staten bringer noget Offer, den løber i hvert Fald ingen som helst Risiko for, at enten Kapital eller Rente skal gaa tabt; der er ikke Spor af Risiko derfor. Det kan man derimod sige om de Udlaan, der finde Sted i